

Estijos, Latvijos ir Lietuvos nediskusinis dokumentas *„Europos saugumas prasideda ties Rytų pasieniu“*

Europe's Security Starts at
the Eastern Border

*Non-paper
of Estonia, Latvia and Lithuania*

on the Communication from the Commission to the European Parliament,
the Council, the European Economic and Social Committee and
the Committee of the Regions on the EU's eastern regions
bordering Russia, Belarus and Ukraine: Strong regions for a safe Europe

2026

Lietuvos Respublikos
FINANSŲ MINISTERIJA

2026 m. kovo 26 d.

Nediskusinio dokumento rengimo ir pristatymo eiga

1

2026 m. vasario 18 d.

EK paskelbė Komunikatą dėl ES rytinių regionų, besiribojančių su Rusija, Baltarusija ir Ukraina

2

2026 m. vasario 19 d.

Baltijos šalys paskelbė nediskusinį dokumentą „*Europos saugumas prasideda ties Rytų pasieniu*“

3

2026 m. vasario 26 d.

Nediskusinis dokumentas pristatytas BRT posėdyje

TIKSLAS IR KONTEKSTAS

Tikslas – papildomas dėmesys ir **tikslinė parama** ES rytų pasienio valstybėms, **besiribojančioms su agresorėmis** (Rusija ir Baltarusija).

Kontekstas:

- ES rytų pasienio valstybės – prisideda prie **ES išorės sienos saugumo ir atsparumo** užtikrinimo
- Patiria išskirtinius **saugumo, atsparumo, ekonominius ir socialinius iššūkius**
- Esamos ir siūlomos priemonės nepakankamos → reikia **stipresnio ES įsitraukimo**

KONTEKSTAS

- Reaguodamos į Rusijos agresiją prieš Ukrainą ir nuolatinę grėsmę ES saugumui, valstybės narės, esančios prie ES rytinės sienos:
 - **skyrė dideles sumas iš nacionalinių biudžetų** ES išorės sienos stiprinimui, pasienio infrastruktūros plėtrai bei ES eksporto ir importo kontrolei.
 - Sanglaudos politikos laikotarpio vidurio peržiūros metu **perskirstė didelę dalį lėšų su atsparumu, saugumu ir gynyba susijusioms sritims**, o tai riboja investicijas į ilgalaikę ekonominę, socialinę ir teritorinę plėtrą.
- Patiriamų iššūkių neįmanoma spręsti vien nacionalinių biudžetų lėšomis, taip pat perskirstant esamų programų finansavimą naujiems prioritetams ar remiantis siūlomais nacionaliniais asignavimais 2028-2034 m. Daugiametėje finansinėje programoje.

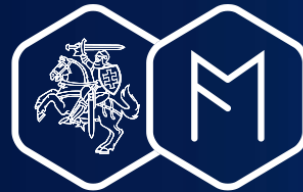
PASIŪLYMAI

- Baltijos šalys pabrėžia, kad veiksmingam Komunikato įgyvendinimui būtina **papildoma ES lygmens finansinė parama** Rytų pasienio valstybėms (besiribojančioms su RU ir BY).
- **Taip pat svarbu užtikrinti:**
 - (1) greitą „**EastInvest**“ platformos įdiegimą;
 - (2) tikslines finansavimo galimybes: specialius kvietimus ir prioritetinius atrankos kriterijus **tiesiogiai valdomose ES programose**;
 - (3) **valstybės pagalbos taisyklių** peržiūrą;
 - (4) koordinuotą ES ir valstybių narių atsaką stiprinant atsparumą ir atremiant **hibridines grėsmes**.

ES institucijos raginamos nuolat stebėti situaciją Rytų pasienio regionuose ir būti pasirengusios prireikus atitinkamai reaguoti.

Europe's Security Starts at the Eastern Border

Lietuvos Respublikos
FINANSŲ MINISTERIJA